

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానత్త్వదము

విష్ణువురు ధ్యానమ్

నమస్తే గణానాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాసు ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణాసాగరమ్ ।
అతీప్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘునశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్నరం పుఢం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వాయసు ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యస్వం పరాయణమ్ ।
శాస్త్రం జితేప్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహాంశ్చత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రుక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదభి-
లాండకోటిబ్రహ్మండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్లాముగ్రేహణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యేశ్వర్యాభివృద్ధయర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయో
భివృద్ధయర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాభ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధయర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రిత్యర్థం శ్రీమన్మహారతే, వనపర్వతి,
యధాశక్తి, అథ ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః, శోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మాణి సమః

వాచ్యవాచ్యే హి కుపితో న ప్రజానాతి కర్మిచిత్ ,
నాకార్యమస్తి క్రుధ్భస్య నావాచ్యం విద్యతే తథా ॥ ॥29-5॥

హింస్యాత్రోదాదవధ్యంస్తు వధ్యాన్సుంపూజయాత చ ,
ఆత్మానమపి చ క్రుధ్భః ప్రేషయేద్యమసాదనమ్॥ ॥29-6॥

ఏతాన్ దోషాప్రవశ్యధ్భిః జితః క్రోధో మనీషిభిః ,
ఇచ్ఛుధ్భిః పరమం శ్రేయః ఇహ చాముత్ చోత్తమమ్ ॥ ॥29-7॥

తం క్రోధం వర్ణితం ధీరైః కథమస్మిద్విధురైత్ ,
ఏతద్రోపది సంధాయ మే మన్యః ప్రవర్తతే ॥ ॥29-8॥

ఆత్మానం చ పరాంశ్శైవ త్రాయతే మహాతో భయాత్ ,
క్రుధ్యంతమప్రతిక్రుధ్యన్ ద్వయోరేష చికిత్సకః ॥ ॥29-9॥

మూర్ఖో యది క్లిశ్యమానః క్రుధ్యతేఉ శక్తిమాన్వరః ,
బలీయసాం మనష్యోణాం త్యజత్యాత్మానమాత్మనా ॥ ॥29-10॥

తస్యాత్మానం సంత్యజతః లోకా నశ్యంత్యనాత్మనః ,
తస్మాద్రోపద్యశక్తస్య మన్యోర్ధియమనం స్మృతమ్ ॥ ॥29-11॥

విద్యంస్తుధైవ యః శక్తః క్లిశ్యమానో నకుప్యతి ,
అనాశయిత్యా క్షేష్టారం పరలోకే చ నందతి ॥ ॥29-12॥

తస్మాద్భులవతా చైవ దుర్భతేన చ నిత్యదా ,
క్షంతవ్యం పురుషోణాహలః ఆపత్స్యపి విజానతా ॥ ॥29-13॥

మన్యోర్వ్యా విజయం కృష్ణై ప్రశంసంతీహ సాధవః ,
క్షమావతో జయో నిత్యం సాధోరిహ సతాం మతమ్ ॥ ॥29-14॥

సత్యంచాన్సుతతః శ్రేయః నృశంస్యచ్చాన్సుశంసతా ,
తమేవం బహుదోషం తు క్రోధం సాధు వివర్జితమ్ ,
మాచృషః ప్రసృజేత్ కస్మాత్ సుయోధనవధాదపి ॥ ॥29-15॥

తేజస్వితి యమాహల్యై పండితా దీర్ఘదర్శినః ।
 న క్రోధోఽభ్యంతరస్తస్య భవతితి వినిశ్చితమ్ ॥ ॥29-16॥

 యస్తు క్రోధం సముత్పన్నం ప్రజ్జయా ప్రతిబాధతే ।
 తేజస్వినం తం విద్యాంసః మన్యంతే తత్క్షదర్శినః ॥ ॥29-17॥

 క్రుద్ధో హి కార్యం సుక్రోణి న యథావత్ప్రపశ్యతి ।
 నాకార్యం న చ మర్యాదాం నరః క్రుద్ధోఽనుపశ్యతి ॥ ॥29-18॥

 హంత్యవధ్యానపి క్రుద్ధః గురూన్ క్రుద్ధస్తుదత్యపి ।
 తస్మాత్తేజసి కర్తవ్యః క్రోధో దూరే ప్రతిష్టితః ॥ ॥29-19॥

 దాక్షం హ్యమర్హః శౌర్యం చ శీఘ్రుత్యమితి తేజసః ।
 గురూః క్రోధాభిభూతేన న శక్యః ప్రాప్తుమంజసా ॥ ॥29-20॥

 క్రోధం త్యక్త్వ తు పురుషః సమ్యక్ తేజోఽభిపద్యతే ।
 కాలయుక్తం మహాప్రాజ్ఞే క్రుద్ధైసేజః సుదుఃసహామ్ ॥ ॥29-21॥

 క్రోధస్ఫుపండితైః శశ్వత్ తేజ ఇత్యభినిశ్చితమ్ ।
 రజస్తు లోకనాశాయ విహితం మానుషం ప్రతి ॥ ॥29-22॥

 తస్మాచ్ఛశ్వత్ త్యజేత్ క్రోధం పురుషః సమ్యగాచరన్ ।
 శ్రేయాన్ స్వధర్మానపగః న క్రుద్ధ ఇతి నిశ్చితమ్ ॥ ॥29-23॥

 యది సర్వమబుద్ధినామ్ అతిక్రాంతమచేతసామ్ ।
 అతిక్రమో మద్విధస్య కథంస్విత్ స్యాదనిందిత్ ॥ ॥29-24॥

 యది న స్వర్మానుషేషు క్షమిణః పృథివీసమాః ।
 న స్యాత్ సంధిర్మనష్యాణాం క్రోధమూలో హి విగ్రహః ॥ ॥29-25॥

 అభిషక్తో హ్యభిషజేద్ అహన్యాదిగురుణా హతః ।
 ఏవం వినాశో భూతానామ్అధర్మః ప్రథితో భవేత్ ॥ ॥29-26॥

అక్రూప్సః పురుషః సర్వం ప్రత్యాక్రోశేదనంతరమ్ ।
 ప్రతిహాన్యధత్తమైవ తథా హింస్యచ్చ హింసితః ॥ 29-27॥

 హన్యర్మి పితరః పుత్రాన్ పుత్రాశ్చపి తథా పిత్రాన్ ।
 హన్యచ్చ పతయో భార్యః పతీన్భార్యస్తమైవ చ ॥ 29-28॥

 ఏవం సంకుపితే లోకే శమః కృష్ణే న విద్యతే ।
 ప్రజానాం సంధిమూలం హి శమం విదిషుభావనే ॥ 29-29॥

 తాః జీవేరన్ప్రజాః సర్వాః జీప్తం ద్రౌపది తాదృశే ।
 తస్మాన్నమ్యర్వనాశాయ ప్రజానామభవాయ చ ॥ 29-30॥

 యస్మాత్ తులోకే దృశ్యంతే క్షమిణః పృథివీసమాః ।
 తస్మాజ్ఞన్న చ భూతానాం భవశ్చ ప్రతిపద్యతే ॥ 29-31॥

 క్షంతవ్యం పురుషేణేహ సర్వాపత్ను సుశోభనే ।
 క్షమావతో హి భూతానాం జన్మ చైవ ప్రకీర్తితమ్ ॥ 29-32॥

 అక్రూప్సాండితః క్రుధ్మః క్షమతే యో బలీయసా ।
 యశ్చ నిత్యం జితక్రోధః విద్యానుత్తమపూరుషః ॥ 29-33॥

 ప్రభావవానపి నరః తస్య లోకాః సనాతనాః ।
 క్రోధనష్టుల్పవిజ్ఞానః ప్రేత్య చేహ చ నశ్యతి ॥ 29-34॥

 అత్రాప్యదాహరంతీమాః గాఢా నిత్యం క్షమావతామ్ ।
 గీతాః క్షమావతా కృష్ణే కాశ్యపేన మహాత్మునా ॥ 29-35॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వంతర్గత అర్జునాభిగమనపర్వణి
 ద్రౌపదీయుధిష్ఠిర సంవాదే ఏకోనమ్రింశోఽధ్యాయః ॥ 29 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వర స్తోత్రమి వారి గాంధిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థినా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహినం చ యద్భవేత్ |
తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోత్తమ్తుతే ||

అథ లోకక్షేత్రమప్తార్థినా

స్వప్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయన్నాం న్యాయేనమార్గేణ మహిం మహిశః |
గోబ్రాహృతేభ్యప్యభమస్తు నిత్యం లోకాస్పమస్తాస్పుభినో భవస్తు ||

అథ భగవత్పుమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వ బుద్ధ్యత్తునా వా ప్రకృతేస్వభావాత్ |
కరోమి యద్యత్పకలం పరమైన నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాన్తాయ కళ్యాణానిధయే నిధయేత్రథినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

